

DRAUGAS

PERIODICALS
October 27,
Vol. LXXXVII

90th ANNIVERSARY

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

TREČIADIENIS - WEDNESDAY, SPALIO - OCTOBER 27, 1999

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 10/26/99

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

90-IEJI METAI

Nr. 209
Kaina 50 c.

Kas pasirašys prieštaras sutartis su „Williams“?

Vilnius, spalio 26 d. (BNS) — Lietuvos derybininkų su JAV bendrove „Williams International“ vadovas, ministras Sigitas Kaktys teigia, kad dar nenuspręsta, kas Lietuvos vyriausybės vardu pasirašys sutartis.

Antradienį išplatintame pranešime ministras paneigia dienraščio „Respublika“ jam priskiriamus žodžius, kad sutartis pasirašys užsienio reikalų ministras Algirdas Saudargas. „Šiuo metu sutarties pasirašymo klausimas yra atviras. Kai bus suderinti šalių interesai, šį klausimą svarstys vyriausybė. Posėdyje bus priimtas nutarimas, kuriuo vienas ministrų bus įpareigotas pasirašyti sutartį su „Williams“, sakoma S. Kaktio pranešime.

Ministras pabrėžia, jog kol kas yra įgalios sutartis tik paruošti. Praėjusį penktadienį Lietuvos atstovai paruošė pasirašymui dvi — Akcininkų ir Valdymo — sutartis. Trečioji — Investicijų sutartis, pasak S. Kaktio, turėtų būti paruošta ne anksčiau trečiądienio.

Premjeras ketina stabdyti sutarties pasirašymą

Istatymai numato, kad visiems trijų sutarčių su JAV verslo projekto turi būti patvirtinti vyriausybė, net jeigu ne visos jos bus paruoštos pasirašymui. Tik tada būtų galima pasirašyti sutartis su „Williams“. Tai planuojama padaryti šį penktadienį.

Rolandas Paksas ketina neįtraukti į trečiądienio ministrų kabineto darbotvarkę net penkiolika ministro S. Kaktio parengtų vyriausybės nutarimų projektų svarstymo.

Premjeras turi teisę spręsti, kokie klausimai bus svarstomi vyriausybės posėdyje.

Savo ruožtu, siekdamas užbėgti premjerui už akių, S. Kaktys, vadovaujantis deryboms su „Williams“, pirmadienio vakarą surengė sutarties pasirašymui pritariančių ministrų pasitarimą. Pasak „Respublikos“, ministrai svarstė, kaip išvengti galimų premjero veiksmų.

Premjero atstovams spaudai Jonas Čekuolis sakė, kad Rolandui Paksui nebuvo pranešta apie pasitarimą, tuo tarpu S. Kaktys žurnalistams

Seimo pirmininkas raginamas išvesti valstybę iš krizės

Vilnius, spalio 26 d. (BNS) — Centro sąjungos vadovas Romualdas Ozolas antradienį kreipėsi į Seimo pirmininką Vytautą Landsbergį, ragindamas jį „pabudinti iš blogo sapno“ dėl „Mazeikių naftos“ pardavimo JAV bendrovei „Williams International“.

Antradienį spaudos konferencijoje Seimo pirmininko pavaduotojas R. Ozolas teigė, kad „įtampa dėl Williams yra pasiekusi aukščiausią laipsnį“. Pasak centrų, „Williams“ vadovas John Bumgarner laisvė Seimo pirmininkui „išsityčiojo iš jo“ ir „toliau be kompromisų siekia milijardų iš Lietuvos“. Anot R. Ozolo, „šešelinis premjeras kviečia jį remiančius ministrus neutralizuoti premjerą“, užsienio ekonomikos žinovai speja eko-

nomikos žinovai speja eko-

nomikos žinovai speja eko-

nomikos žinovai speja eko-

nomikos žinovai speja eko-

nomikos žinovai speja eko-

nomikos žinovai speja eko-

nomikos žinovai speja eko-

nomikos žinovai speja eko-

nomikos žinovai speja eko-

nomikos žinovai speja eko-

nomikos žinovai speja eko-

nomikos žinovai speja eko-

nomikos žinovai speja eko-

nomikos žinovai speja eko-

nomikos žinovai speja eko-

Nuotr.: Ministras pirmininkas Rolandas Paksas (kairėje), susitikęs su Pasaulio banko atstovais Lietuvoje, patarė svarbiausias Lietuvos finansines problemas, jų sprendimo galimybes.

Iškilo grėsmė Lietuvos ir Pasaulio banko sutartims

Vilnius, spalio 26 d. (Elta) — Tarptautiniai valiutos fondui (TVF) atsiskaitys pasirašyti sutartį su Lietuvos vyriausybe, gali kilti grėsmė ir Pasaulio banko sutarties pasirašymui.

„Nors teoriškai šie klausimai nėra siejami, tačiau praktiškai mes savo veiksmus deriname“, pripažino Pasaulio banko atstovas Lietuvoje Mantas Nocius po susitikimo su premjeru Rolandu Paksu.

Lietuvos vyriausybė nori pasirašyti susitarimą su Pasaulio banku dėl vadinamosios struktūrinio suregulavimo paskolos, kuri būtų naudojama energetikos, „Sodros“ ir kitų ūkio šakų problemoms spręsti.

Pasak premjero atstovo spaudai Jono Čekuolio, premjero pasiūlymu vykusiame susitikime su Pasaulio banko atstovais buvo aptartos trys svarbiausios problemos, kurių neišsprendus, Lietuvai užgrūnti nemaži finansiniai sunkumai. Viena jų — indėlių grąžinimas, antra — nespren-

dziamos elektros ūkio problemos bei trečia — Lietuvos įsipareigojimai „Mazeikių naftai“.

Pasaulio banko žinovai teigė nereikalavę visiškai atsakyti indėlių grąžinimo, tačiau siūlė laikinai to atsakyti. Kalbant apie energetiką, vyriausybės vadovui priminta, jog nesprenžiant elektros energijos problemų, jos taip pat sunkia našta užguls biudžetą.

Pasaulio bankas taip pat pritarė TVF nuostatomis.

Naujoji sąjunga rengia žygį prieš „Williams“

Vilnius, spalio 26 d. (BNS) — Naujoji sąjunga ragina valdantįją daugumą „atsikvėsti“ dėl sutarčių su „Williams International“ ir jų pasirašymo išvakarėse rengia maršą per Lietuvą „Vilties karavanas: Williams — ne!“.

Antradienį spaudos konferencijoje Naujosios sąjungos (NS, socialliberalų) vadovas, advokatas Artūras Paulauskas teigė, kad derybų dėl

„Mazeikių naftos“ gali pagilinti finansines problemas. Tačiau, pasak M. Nocius, Pasaulio bankas nėra susipažinęs su sutarčių tekstais ir gali remtis tik žiniasklaidos pranešimais. „Jeigu finansiniai įsipareigojimai iš tiesų tokie, kaip rašoma spaudoje, tai dar labiau apsunkins biudžetą ir gali sukelti naujų socialinių problemų“, kalbėjo M. Nocius.

Pasaulio banko atstovų teigimu, Lietuvai būtina pasirašyti sutartį su TVF, nes ji taptų palankiu zenklu pasaulio finansinėms rinkoms.

„Mazeikių naftos“ privatizavimo istorijoje esama pagrindo iškelti baudžiamąją bylą dėl žalos valstybei padarymo. Jis neįvardijo, kokiems konkrečioms asmenims ši byla galėtų būti keliama.

Pasak A. Paulausko, NS siekia, kad valdantioji dauguma suprastų daranti „didelį nusikaltimą ir prabustų jų sąžinę“.

Sutarčių su „Williams“ pasirašymo išvakarėse, ketvirtadienį, Naujoji sąjunga rengia autotransporto kolonos žygį iš Mazeikių į Vilnių.

Žygio metu visoje Lietuvoje socialliberalai kviečia sustabdyti transporto priemones ir išreikšti protestą prieš „Mazeikių naftos“ pardavimą vienos minutės trukmės garso signalais.

Prašys, kuris įteiktas prezidentui, vyriausybei, derybų grupės vadovui ministrai Sigitui Kaktiui ir generaliniam prokurorui, socialliberalai reikalauja „nepasirašyti sutarčių su Williams“, jeigu visos atsakomybės už pasekmes neprisims pats investuotojas“. NS taip pat reikalauja atšaukti visus susitarimus su „Williams“, priimtus įstatymus ir jų pataisas ir skelbti konkursą dėl „Mazeikių naftos“ privatizavimo.

* Nepriklausomai nuo sutarties su „Williams“

„Mazeikių naftai“ reikia mažiau 75 mln. dolerių. Būtinės terminalui visiškai užbaigti trūksta 30 mln. dol. Dar 45 mln. dol. apyvartinių lėšų imonei reikia iš anksto apmokėti už naftą. Tokius skaičius „Mazeikių naftos“ akcines bendroves vadovybė pateikė Seimo kancleriui Jurgiui Razmai. Tarp kitų kapitalo trūkumo priežasčių imones vadovybės nurodo dar 136 mln. litų sumą, susidariusią dėl pretenzijų, gautų iš Būtingės terminalo statytojų, dėl prastovų.

„Lietuvos rytas“ rašo, kad ministras S. Kaktys, susipažinęs su visomis rengiamomis sutartimis ir kitais dokumentais, sutvirtino savo nusiteikimą susitarimų naudai.

Kanada padės Lietuvai įsitvirtinti pasaulyje

Vilnius, spalio 26 d. (BNS) — Kanadoje viešintis prezidentas Valdas Adamkus užsitikrino šios valstybės paramą Lietuvos siekiam tapti NATO nare.

Lietuvos ambasadorius Kanadoje Alfonsas Eidintas sakė, kad susitikime su V. Adamkumi Kanados premjeras Jean Chretien užtikrino esan NATO plėtros rėmėjas.

Lietuvos prezidentas ir Kanados premjeras apsvairstė dvišalius santykius, techninę Kanados paramą, Lietuvai siekiant narystės Pasaulio prekybos organizacijoje (PPO), bendradarbiavimą gynybos srityje.

V. Adamkus padėjo už kanadiečių pagalbą, mokant Lietuvos karininkus kalbų, taikos palaikymo operacijų, taip pat paramą bendram Lietuvos ir Lenkijos batalionui LITPOLBAT.

Kanadoje jau stažavosi ar dar mokosi daugiau nei 50 Krašto apsaugos ir Užsienio reikalų ministerijų pareigūnų.

Išreiškęs pageidavimą plėsti ekonominius ryšius, V. Adam-

kus paprašė į Lietuvą atsiųsti antrąją Kanados prekybos delegaciją. Pirmą kartą tokia delegacija lankėsi pernai lapkritį. Tuomet Kanados verslininkai susitiko su Lietuvos bankininkais, verslo organizacijų atstovais, lankėsi Ignalinos atominėje jėgaineje.

V. Adamkus taip pat išreiškė susidomėjimą Kanados pakrančių apsaugos patirtimi, nes, pasak ambasadoriaus A. Eidinto, transatlantiniai ryšiai skatina ir neigiamus dalykus — kontrabandą, nelegalią migraciją.

Pirmadienį prezidentas dar susitiko su Kanados užsienio reikalų ir gynybos ministrais bei Bendruomenių rūmuose įkurta Draugystės su Baltijos valstybėmis parlamentų grupės nariais.

Pirmadienį prasidėjęs V. Adamkaus vizitas yra pirmas oficialus Lietuvos vadovo apsilankymas dvišalių santykių istorijoje. Viešnagė pavadinėta „aukšto lygio“, ambasadorius A. Eidintas teigė, kad Kanada yra labai palanki Lietuvai.

JAV gamtosauugininkai padės rūpintis Lietuvos upių vandenvala

Nuotr.: JAV Aplinkos apsaugos agentūros 5-ojo regiono vadovas Francis Lyons (kairėje) su Lietuvos aplinkos ministru Daniumi Lygiu po sutarties pasirašymo.

Vilnius-Čikaga, spalio 25 d. (Elta) — JAV Aplinkos apsaugos agentūros Penktojo regiono specialistai pagal Baltijos jūros-Didžiųjų ežerų bendradarbiavimo programą rengiamiems Nemuno ir Šešupės upių baseinų vandenvalos ir kitokiems aplinkosauginiams projektams numato paskirti apie 5 mln. litų.

Panašius aplinkosauginius projektus amerikiečiai padės rengti ir Latvijoje, Estijoje bei Karaliaučiaus srityje.

Pagal kitą programą amerikiečiai padės įkurti regioninių karių aplinkos apsaugos mokymo centrą Nemencinės karių tobulinimo centre. JAV gamtosauugininkai žinovai konsultuos savo kolegas lietuvius, kaip geriau panaudoti buvusias sovietines karines teritorijas, išvalyti nuo dirvožemio blogų skolų ir valdymo mokesčių atidejimų.

* „Deja, pirmiausia, kaip teks padaryti sugrįžus — priimti ministro pirmininko ir jo vyriausybės atsistatydinimą“, pirmadienį spaudos konferencijoje apgailestaudamas pareiškė Kanadoje viešintis Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus.

užtersiusi kenksmingų aplinkai ir žmogaus sveikatai cheminių medžiagų.

Šie ir kiti tolesnio dvišalio bendradarbiavimo klausimai pirmadienį buvo aptarti aplinkos ministro Daniaus Lygio susitikime su į Lietuvą atvykusiu JAV aplinkos apsaugos agentūros 5-ojo regiono administratoriumi Francis Lyons ir kitais aukštais šios agentūros pareigūnais.

F. Lyons — pirmasis šiemet pavasarį paskirtas administratorius po dabartinio Lietuvos prezidento Valdo Adamkaus išėjimo. JAV Aplinkos apsaugos agentūros Vidurio vakarų 5-asis regionas vadovaujant V. Adamkui, 1992 m. pasirašė sutartį su Lietuvos aplinkosaugos institucijomis dėl pagalbos Lietuvai aplinkos apsaugos srityje. Dabar amerikiečiai taip pat siūlo bendradarbiauti informacijos valdymo, aplinkos kokybės užtikrinimo klausimais.

KALENDORIUS

Spalio 27 d.: Frumentas, Gedimis, Hute, Ramojus, Tautrimas, Vincas (Vincas).

Spalio 28 d.: Sv. Simonas ir Judas (Tadas), apaštala; Almonas, Gaudrimas, Vikis.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

PASIKEITIMAI „SKAUTŲ AIDE“

„Skautų aidas“ ilgametis techninis redaktorius ir pastaruoju metu redaktorius v.s. Vladas Vijeikis šią vasarą išėjo pensijon. Birželio mėn. „Skautų aidas“ buvo paskutinė jo redaguota laida. „Skautų aidas“ liko be redaktoriaus ir spaustuvės. Truko keli mėnesiai kol buvo rasti asmenys sutikę įsipareigoti šiam svarbiu darbu, bet dabar „Skautų aidas“ tęstinumas vel užtikrintas. Dziugu pranešti šio svarbaus Lietuvos Skautų sąjungai žurnalo tęstinumui įsipareigojusius asmenis:

redaktorė — v.s. Alė Nami-
kienė;
techninė redaktorė — s. Re-
nata Ramanauskaitė-Borucki;
administratore — v.s. Albina
Ramanauskienė;
spaustuvė — „Draugas“.

Dėl šių pasikeitimų jūsų na-
muose dar nepasirodė rugsėjo
mėn. „Skautų aidas“. Naujoje
administracijoje „Skautų ai-
das“ išeis šešis kartus per me-
tus (šeši numeriai). Netrukus

gausite jau naujos redakcijos
paruoštą „Skautų aidą“.

Straipsniai ir nuotraukos
„Skautų aidui“ siunčiamos
sesei Alėi Namikienei, 580 E.
Park Avenue, Elmhurst, IL
60125. Skatinu visus vienetų
vadovus apie savo vienetų
veiklą informuoti sesę Alę.
„Skautų aidas“ yra svarbus
skautiškas leidinys, siunčia-
mas visiems registruotiems ir
nario mokėstį užsimokėju-
siems LSS nariams.

Nuoširdžiai dekoju sesėms
Alėi, Renatai ir Albinai, suti-
kusioms įsipareigoti šiam at-
sakomam darbu. Naujoms
pareigūnėms linkiu sėkmės ir
ištvėrmės redaguojant ir ad-
ministruojant „Skautų aidą“.

Broliui v.s. Vladui Vijeikiui
nuoširdus skautiškas ačiū už
ilgametį darbą ir rūpestį
„Skautų aidui“. LSS vardu
linkiu jam daug laimės,
sėkmės ir sveikatos.

v.s. Birutė Banaitienė
LSS Tarybos pirmininke

LIETUVIŲ SKAUTŲ SĄJUNGOS ARCHYVO VEIKLA

Lietuvių Skautų sąjungos
Archyvas buvo įsteigtas 1981
m. Jėzuitų name prie vienuo-
lyno, Čikagoje, gavus v.s. A.
Saulaičio turimą skautiškos
veiklos medžiagą. 1990 metais
archyvą perkėleme į Pasaulio
lietuvų centrą Lemonte. Čia
savo lešomis įrengėme patal-
pas skautų institucijoms. Jas
turi Čikagos skautų, egi tun-
tai, Vydūno fondas ir LSS Ar-
chyvas. PLC mokame bendrą
nuomą pagal užimamą plotą
ir taip pat čia turime minimų
vienetų sandėlius.

Archyvą nuo pradžios tvarkė
to meto Pirmijos narys a.a. J.
Paronis, o nuo 1990 m. dirba
ir S. Miknaitis. Šioje LSS ka-
dencijoje prisidėjo A. Levanas
ir dabar dirbame arti 8-12 val.
per savaitę. Archyvą finansuo-
ja Lietuviškosios Skautybės
fondas. Šiuo metu naudojames
Akademinio Skautų sąjūdžio
paskolintu kompiuteriu ir
Brolijos bei LSS kopijavimo
mašinomis. Išlaidas stengia-
mes pritaikyti prie esamų iš-
teklių, nors reikia mokėti nuo-
mą, nuolatos pirkti tinkamas
dezes, viršelius, taisyti kopija-
vimo mašinas ir yra daugelis
kitų išlaidų.

Archyvo dokumentus ru-
šiuojame metų tvarka pagal

LSS, Broliją, Seseriją, A.S.S.,
periodinius skautų leidinius,
knogas ir t.t. Nuo 1990 m.
gauname vis daugiau archy-
vinės medžiagos. Tačiau, joje
yra nemažai spragų, nes dau-
gelis buvusių kadencijų pa-
reigūnų nėra pristatę namuo-
se laikomos dokumentacijos.
Archyve turime pilnus „Skau-
tų aidą“ ir „Mūsų Vytis“ kom-
plektus, o pertekliumi dali-
namės su Lietuvos skautais,
bei kitomis institucijomis. Kai
kuri skautiška spauda ir do-
kumentai siekia skautų įstei-
gimą Lietuvoje.

LSS Archyvo tikslas yra ap-
saugoti sąjungos dokumentus,
nes kitaip jie dingtų laiko
užmarštyje privačiuose na-
muose. Del to, prašome visus
buvusius ir esamus skautų pa-
reigūnus ir darbuotojus, ar jų
šeimų narius, pranešti mums
apie turimą skautišką medžia-
gą. Galima ją siųsti ar prista-
tyti: LITHUANIAN WORLD
CENTER — LSS ARCHYVAS,
14911 E. 127th St., Lemont,
IL 60439.

Galite kreiptis telefonais: A.
Levanas, 708-458-2340 ar S.
Miknaitis, 630-985-1820. Lau-
kiame Jūsų atsiliepimo.

S. Miknaitis
LSS Archyvo vedėjas

Trečią rytą iš palapinių išlindusius dviratininkus sveikino lietus. Kol vyresnieji aptaria kelionės planą, žygiui pasiruošusi Ulytė kantriai laukia — jos negąsdina nei lietus, nei duobėti miško keliukai.

VIENO DVIRATININKO ISPŪDŽIAI

„Academia 1999“
Akademinio Skautų Sąjūdžio
75 metų Jubiliejaus žygis Lietuvoje,
1999 m. rugpjūčio 14 - 22 d.

Trečia diena: pirmadie-
nis, rugp. 16 d. Observato-
rija — Tauragnų ežeras

Atsikeliam lietaus pasitikti.
Atrodo ši diena bus kitokia ne-
gu pirmos dvi. Šaltoka, viskas
šlapia, vejas, neįauku. Malkos
liko sausos, tai pusryčius ga-
lejom paruošti karštus: košy-
tės, sumuštiniai. Pradedam
prie šios dietos priprasti. Pa-
valgę, nuimam palapines ir
ruošiamės kelionei, kuri bus
trumpesnė, vos 30 km, bet be-
veik ištaisai per miškus važiuo-
jant sunkeliais, žvyrkeliais ir
panašiai.

Mūsų vyčiai atsiveikina ir
pirmą išėina tikėdamiesi pa-
simatyti šį vakarą. Netrukus
ir mes lipam į tą patį kalną
nuo kurio vakarą prieš taip
lengvai ir smagiai nusileidom.
Tomas su Mariumi pasilieka
baigti tvarkyti vietą. Susita-
riam susitikti vakare prie
Tauragnų ežero. Visi stebimės
kaip ramiai Ulytė viską per-
neša. O jai ir šalta, ir šlapia
nemažiau kaip ir mums suau-
geliams, o ji vis dėlto šypsoi
ir tarška savo mums nesu-
prantama kalba.

Lietus pila gerokai. Šiaip ne
taip pasiekiam kalvos viršų.
Kiek suabejoję, grįžtam prie
observatorijos. Prikalbinam
sargą mus įleisti. Pamatom
įdomų muziejaus vidų. Ekspo-
natai įvairių kalendorių, raši-
nių, erdvių fotografijų, pa-
veikslų puošia sienas ir sta-
lus. Įeinam į mažą teatro salę,
kurios viduryje stovi paruoš-
tas skaidrių prozektorius, ta-
čiau nėra kam jį tvarkyti. Tai
ką gi, imam patys ir tuoj su-
sitvarkom. Ekrane matom fo-
tografijas žinomų ir nematytų
erdvių spektaklių, spėliojam

kas ten. Rodos nemažai iš jų
pažinom. Baigę keliamės liftu
į observatorijos bokštą kur su-
silaukiame ir kitų svečių. Lau-
kia vejas — jau kaukia aplink
bokštą! Palydovas atidaro
bokšto duris per kurias žiūrį
teleskopas. Visi prašom greit
uždaryti! Įdomiai pasikalbam,
ir leidžiamės žemyn.

Pagaliam keliaujame link
Tauragnų. Kutiškius pasie-
kiame apie pietus. Pasitaiko
kavinė, tai mes ir nelaukiame.
Lauke jau giedrėja, galvojame,
kiek lukteleje čia, gal sulauk-
sim gražesnio oro. Skaniai su-
valgom naminės dešros su
duona, sūrio, pomidorų, agur-
kų ir pasigardžiuojame karšta
kava! Prisiperkam dar geria-
mo vandens ir kitko vakarie-
nei, ir vėl judam. Lauke sutin-
kam mūsų abu vyčius. Jie jau
atzygiavę tiek pat, kiek mes
dviračiais. Pakalbam ir visi
leidžiamės tolyn.

Važiuodami dabar jau pri-
prastais taryk žvyrkeliais,
pastebim, kad mūsų nauji
nuomoti dviračiai jau gerokai
nukentėjo. Vienam pedalai su-
griuvo, kitam sėdynė susmu-
ko, trečiam begiai jau nevei-
kia, įvairios dalys genda ir t.t.
Vis taisom, kiek išmanom ir
nepaisant tokių klūčių, stu-
miames pirmyn. Mūsų istori-
kai aiškina, kad prie Induba-
kių ežero turi būti riedulynas,
tai nuo ledynų epochos užsi-
likę atstūmti dideli akmenys.
Sutinkam vaikų būrį ir klaui-
siam, ar jie žino kur tai būtų.
Nurodo važiuoti dešine pa-
krante ir rasime. Važiuojame
takeliu, kuris netrukus pra-
nyksta, o rityno nė iš tolo
nematyti. Grįžtam vėl į kaime-
lį ir teiraujamės pas vyres-
nius. Tie nurodo važiuoti kai-
re pakrante. Apsisukam ir
grįžtam į antrą pusę. Vėl trau-
kiam takeliais ir atsiduriame
paskutinio ūkio kieme. Žino-
ma, šuo labai narsiai mus su-
tinka ir leidžia visam „svietui“
žinoti, kad atvyko svečiai. Se-
nukai nurodo lauką prie ežero
ir sako, kad ten riedulynas.
Paliekam viską ir einam jo
ieškoti. Saulutė jau gražiai
šviečia. Malonu pasivaikščioti.
Pagaliau matom akmenų gal-
vas kyšančias iš žemės. Ne
taip jau įspūdingai dideli tie
akmenys, bet pasitenkinam
atradau tai ko ieškojom ir
džiaugiamės savo nuotykiu.
Padekoję seneliams ir sargui
šuniukui, paliekam Induba-
kius.

Ilgokai važiuojam žvyrkeliu,
kol pasiekiam Tauragnus. Ten
sutinkam brolius Tomą ir Ma-
rių. Žiūrim, kad mūsų du vy-
čiai atkeliauja! Kiek užtrukę

nustatom kokiais keliais rei-
kia į numatytą stovyklavietę
važiuoti ir visi savomis prie-
monėmis ten keliaujam. Sau-
leleidis nuostabus. Horizonte
debesys dega geltonai, raudon-
nai, o viršuje įvairiai mėlynū-
jantis dangus ir pirmos vaka-
rinės zvaigždės. Surandam
stovyklavietę ant aukšto kranto
prie Tauragnų ežero. Aikš-
telė labai maža tai palapines
statom kone vieną prie kitos,
pajikę vietos lauzui. Broliai
vyčiai ištempia virvę tarp me-
dzių, permeta plastikinę už-
dangą ir po ją ruošia sau guo-
lio vietą. Smarkūs vyriokai!

Na, o ką gi šį vakarą valgy-
sime? Gal košytės kam? Vėl
semiam vandein iš ežero ir
pradedam jau įprastą tvarką.
Koše bus kitokia. Dėsim žir-
nių, svogūnų paspirtų laši-
nukų ir konservuotos mėsos.
Tai jau rojus! Žinoma duona,
dešra, sūris, pomidorai ir
agurkai šalia. Tomas paruošia
kavos savo puodelyje ir pasi-
dalina su kitais „kavininkais“.
„Mes vargam vargelį ir galo
nėra...“ Skaniai pavalgę, pasi-
kalbam, padainuojam ir skirs-
tomės į palapines. Laukiame,
kad rytą būtų sausas, šil-

tas, malonus.
Rimantas Griškėlis
(bus daugiau)

ISPŪDINGAI PRADĖJOM 1999-2000 METŲ VEIKLĄ

„Nerijos“ tunto jūrą skautės
ir „Lituanicos“ tunto jūrą
skautai pradėjo naujus skau-
tiškus veiklos metus tradicine
buriavimo iškyla. Čikagos
miesto centre, Michigano eže-
ro pakranteje laukė devynių
burlaivių entuziastingi kapito-
nai. Arti šimtas jūrų skaučių
ir skautų išplaukė smagiai iš-
kylai.

Saulėi glostant maloniais
spinduliais ir palankiam vėjui
pučiant, sesės ir broliai ištise
bures ir pradėjo buriuoti. Kai
kurie skautai ir skautės jau
nyksta, o rityno nė iš tolo
nematyti. Grįžtam vėl į kaime-
lį ir teiraujamės pas vyres-
nius. Tie nurodo važiuoti kai-
re pakrante. Apsisukam ir
grįžtam į antrą pusę. Vėl trau-
kiam takeliais ir atsiduriame
paskutinio ūkio kieme. Žino-
ma, šuo labai narsiai mus su-
tinka ir leidžia visam „svietui“
žinoti, kad atvyko svečiai. Se-
nukai nurodo lauką prie ežero
ir sako, kad ten riedulynas.
Paliekam viską ir einam jo
ieškoti. Saulutė jau gražiai
šviečia. Malonu pasivaikščioti.
Pagaliau matom akmenų gal-
vas kyšančias iš žemės. Ne
taip jau įspūdingai dideli tie
akmenys, bet pasitenkinam
atradau tai ko ieškojom ir
džiaugiamės savo nuotykiu.
Padekoję seneliams ir sargui
šuniukui, paliekam Induba-
kius.

Ilgokai važiuojam žvyrkeliu,
kol pasiekiam Tauragnus. Ten
sutinkam brolius Tomą ir Ma-
rių. Žiūrim, kad mūsų du vy-
čiai atkeliauja! Kiek užtrukę

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays
following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan.
2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago,
IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.

Matindami pašto išlaidas, pakvitatimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie
pavarde ir adreso, siūdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata
galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV	Metams	1/2 metų	3 mėn.
Kanadoje ir kitur	(U.S.) \$100.00	\$60.00	\$38.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant i Lietuvą:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė
Administracijos — Valentinas Krumpelis
Moderatorius — kun. Viktoras Rimšėlis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos,
gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuotra. Nenaudotų straipsnių nesaugo.
Siunčiant prašome pasiikyti kopiją.

ARAS ŽIJOBA, M.D.
INDRĖ RUDAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. (630) 527-0090
3825 Highland Ave.,
Tower 1, Suite 3 C
Downers Grove, IL 60515
Tel. (630) 435-0120

BIRUTĖ L. PUMPUTIS, M.D.
Fellow: American Academy of
Family Practice
SEIMOS GYDYTOJA
320 W. 61st Ave. (219) 947-5279
Hobart, IN 46342 Fax (219) 947-6236

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, POSLES, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health,
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

NIJOLĖ STANKEVIČIOTĖ, M.D.
Board Certified, Internal Medicine
Valandos jūsų patogumui
Holy Cross Professional Pavilion
3 fl. South
Lithuanian Plaza Ct. at California Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 773-471-7879

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to
diplomui, lietuviams sutvarkys dantis
už priėmimą kainą. Pacientai
primami absoliučiai punktualiai.
Susitarimui (kalbėti angliškai)
Tel. 708-422-8260

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Hawthorn Ave.
Tel. (708) 598-4053
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydymas
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Sts. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

komandai.
Saulėi leidžiantis sesės ir
broliai sugrįžo į krantą pas
ten jų jau laukiančius tėve-
lius. Jūrų skaučių ir skautų
vadovai ir vadovės pasiliko
brolio Pumpučio laive gintarių
ir budžių įžodžiams. Po įžo-
džio naujais kaklaraiščiais
džiaugėsi Vilija Keliene, Zig-
mas Mikuzis ir Rimas Pet-
rauskas. J.v.s. Antanas Leva-
nas pravedė jūrų skautininkų
įžodį. Įžodžius pakartojo Dana
Mikuzienė, Danutė Navickas,
Aldona Weir, Algis Jonušas,
Viktoras Garbonkus ir Alek-
sas Rimeika. Sesės ir broliai,
davę įžodžius anksčiau, bet
jūrų skautininkai tradiciniai
duoda prielaidą laive. Diena
buvo pilna gražių įspūdžių.
Naujieji veiklos metai pradėti!
Šiais metais pramatyta daug
iškylų ir įdomių suėgų.

Sesė Vilytė

Jūrų skautų ir skaučių buriavimo iškylėje brolis Viktoras Česas akytai stebi tolstančią Čikagos pakrantę.

Čikagos jūrų skautų ir skaučių buriavimo iškylėje Michigano ežere. Iš k: Laura Lapinskienė, Giedre Kazlauskaitė, Vilija Pauliūtė, Aušra Pumpučytė, Vidas Paulius ir kapitonas Viktoras Garbonkus.

SUTARTINAI DIRBKIME LIETUVAI

VACLOVAS KLEIZA

Netrukus sueis dešimt metų, kai Lietuva atgavo savo nepriklausomybę. Per tą laikotarpį išgyvenome daug įvykių, matėme daug pasikeitimų, buvo džiaugsmo valandų, tačiau netrūko ir liūdesio momentų. Apie pasikeitimus ir nuostabiai įvairių gyvenimo raidą Lietuvoje šiandien nekalbėsime, nes visi skaitome spaudoje, klausome radijo, apsilankome tėvų žemėje ir žinome to gyvenimo nuotaikas, vargus, nesklaidumus bei pasiekimus. Jei pažūrėsime į save, į tą lietuvių tautos dalį, kuriai likimas lėmė gyventi šiame krašte, pamatysime, kad tas dešimtmetis mums didelių pasikeitimų neatnešė. Veikla judėjo įprasta tradicine vaga, joje matėme tam tikrų pasimetimo žymių, ne visuomet žinojome, kaip reaguoti į įvykių tėvynėje, tačiau iš esmės gyvenome taip, kaip ir praeityje. Tiesa, Lietuvos laisvinti jau neberekėjo, tačiau jai mūsų pagalba bei dėmesys ir toliau buvo reikalingas. Todėl gal plačiau išsiplėtė labdaros darbai, atsirado įvairūs rėmimo fondai, labiau subrūzdoma materialiai padėti Lietuvai atsistoti ant kojų.

Per tą laikotarpį mūsų organizacijų veikloje ypatingų pasikeitimų nebuvo, išsilygus kelias išimtis. Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo komitetas, gerai supratęs, kad jo egzistencijos tikslas jau pasiektas, savo veiklą sėkmingai užbaigė. Ateitininkų federacija savo centrinę vadovybę iš JAV perkėlė į Lietuvą ir tolimesni organizacijos veiklą patikėjo Lietuvos Jaunesniajai kartei. Santaros-Šviesos federacija ir I Laisvės fondas savo tradicines studijų dienas išplėtė ir į Lietuvą. Nors nepriklausomybės atgavimas ir neturėjo tiesioginės įtakos, tačiau šiais metais su malonumu džiaugiamės, kad mūsų du susivienijimai — Susivienijimas Lietuvių Amerikoje ir Lietuvių Katalikų susivienijimas — po ilgų metų eilės ir vėl tikrai susivienijo, susijungė. Ar tai nebūtų geras pavyzdys ir mūsų dviem didiesiems fondams?

Kaip minėjau, tai buvo išimtis. Kitoms mūsų organizacijoms Lietuvos nepriklausomybė ypatingos įtakos neturėjo. Jos veikla ir toliau, ne viena jų silpnėjo ir silpnėja, mažėjant narių skaičiams ar neberandant savo veiklai aiškaus tikslo. Dvi pagrindinės mūsų organizacijos — Lietuvių Bendruomenė bei Amerikos Lietuvių taryba — ir toliau iš-

dalies atspindi Lietuvos Seimo sudėtį, kur viena dalis Seimo narių yra renkama tiesiogiu būdu, o kita dalis į ją ateina per savo partiją. Pas mus LB iš dalies atstovauja pirmajai grupei, o ALTas, sudarytas iš organizacijų atstovų, antrajai.

Nežinau, koks yra pagrindinis šio kongreso tikslas (ar tik tradicijos palaikymas?), nes to nesu pastebėjęs mūsų spaudoje. Tačiau spėjau, kad svarbiausia šio kongreso paskirtis yra tolimesnė mūsų pagalba ir parama Lietuvai, darant įtaką šio krašto politiniams sluoksniams. Man atrodo, kad Romualdo Ozolo mintis, išreikšta Sąjūdžio metais, yra labai reikšminga ir šiandien: „Svarbu, kad išvengtume neprastų savo misijos Lietuvos atžvilgiu suvokimo. Išvengti tikėjo ir tiki, kad jie gali ir turi mums padėti siekti laisvės ir nepriklausomybės. Tačiau mūsų laisvėjimas gali sukelti iliuzijų, kad jų misija atlikta. Taip, Lietuvos likimas sprendžiasi pačioje Lietuvoje. Tačiau ši vienintelė žemė, kur Lietuva gali būti, yra tokioje vietoje, kur jai ir toliau grės nuolatinis pavojus. Tegul mūsų išvėžiama būna kupina šito jautimo ir noro saugoti, kiek pajėgs, šią žemę netgi tada, kai ji taps nepriklausoma“.

Teisingai jis pastebėjo, kad Lietuvos likimas sprendžiasi pačioje Lietuvoje. Nors šiandien mūsų rūpestis ir parama Lietuvai yra reikalinga, tačiau turime neužmiršti, kad Lietuvos užsienio politiką nustato ir nustatys pati Lietuva, o ne mes. Įpratę okupaciniams metais kalbėti visos tautos vardu, kai kada dar ir šiandien negalime to atsakyti. Todėl turime įvertinti Lietuvos vyriausybės užsienio politikos ėjimus bei sprendimus ir į juos tiesiogiai atsižvelgti. Tas nereikia, jog negalime ir juos reaguoti ir pareikšti savo nuomonės, bet tai turime daryti tokiu būdu ir tokiomis priemonėmis, kurios nesudarytų neigiamo įvaizdžio ar neapsunkintų vyriausybės vedamos politikos. Tiesa, ne visuomet ta politika mums gali būti aiški, suprantama ir priimtina, ne visuomet galime su ja sutikti, bet išeiti į viešumą per spaudą ar kitaip, kur daroma atviri priekaištai Lietuvos vyriausybei bei jos diplomatomams užsienio politikos srityje, kur padaromi atsakingų mūsų organizacijų atstovų tokie pareiškimai, kaip „mūsų pagrindinis politinis tikslas yra sekti, kas darosi Vašingtone, kad Lietuva neaptų kokių nors „bargaining chip“. Jei Baltieji rūmai ar Valstybės departamentas pradės galvoti apie šūnybes, tai

mes norime sužinoti apie tai, kad galėtume atitinkamai reaguoti“ („Darbininkas“, 1999 m. spalio 8 d.), nei Lietuvai, nei mums nepada. Tai tik rodo mūsų politinį neišprusimą ir neatsakomumą.

Kongreso rengėjai mano pranešimui davė uždušinimą „Sutartinai dirbkime Lietuvai“. Tai kilnus ir gražus šūkis, kuriam turbūt niekas nesipriešins. Tačiau jame yra viena problema: žodis „sutartinai“. Jis pas mus dažnai turi savotišką reikšmę — dirbsime sutartinai, bet aš vadovausiu. O vis tik žodis „sutartinai“ savo esme turi kitokią reikšmę. Tai darbas bendram labui, visiems išlyginus nuomonių skirtumus, suderinus veiksmus ir, svarbiausia, pažabojus savąjį „aš“, kuris labai dažnai yra didžiausias mūsų bendros veiklos priešas ir kliūtis. Kai kas galvoja, jog tai reikšia tik vieną organizaciją, vieną vadovą. Manau, jog praeities patirtis yra parodžiusi, kad gali būti ir kelios organizacijos ar grupės, kurios sekmingai dirba tą patį darbą sutartinai. Nebūtina visus pajungti po vienu jungu. Kaip yra daug kelių į Romą, taip yra daug kelių į Vašingtoną. Demokratinėje visuomenėje kiekvienas laisvai pasirenka savo kelią, tačiau svarbiausia, kad visi būtume susitartę dėl kelionės plano, tikslo ir apimties. Man visuomet prisimena a.a. prof. Vytauto Vardžio mestas šūkis: „Vienybė įvairume“. Tai reikalauja savotiškos disciplinos ir atsisakymo savo asmeniško intereso bendram labui, šiuo atveju — Lietuvos naudai.

Ar tai įmanoma? Ar tam esame pribrendę? Ar to norime? Ar to nori iš mūsų Lietuvos? Tai klausimai, kuriems atsakymo neturiu ir nebandyčiau jo šiandien ieškoti. Užuo to norėčiau pasvajoti.

Lygiai prieš metus laiko JAV LB suruošė konferenciją Clevelande, o po to ALTO suvažiavime Čikagoje, keliu mintį, kad Lietuvai atgavus nepriklausomybę ir pasikeitus sąlygoms, šimtmetį užbaigtume šių metų rudenį plačiu visų Amerikos lietuvių kongresu, kuriame realiai pasiūlytume ir dabartį, ir mūsų santykius su laisva Lietuva ir bandytume nutiesti gaires tolimesnei egzistencijai šiame krašte. Siūliau, kad toks kongresas būtų ruošiamas visų bendromis pastangomis, svarstomi klausimai būtų iš anksto studijuojami, įtrauktas į šį darbą visas kartas, ir kongrese pateiktamos išvados būtų siūlymai. Nors visur tokiu užmoju pritarimas buvo, tačiau, kaip visi žino, jam tinkamos eigos nebuvo duota.

Baigiant leiskite pasidalinti dar viena svajone.

Nukelta į 5 psl.

Danutė Bindokienė

Kada vaikas praranda teisę į vaikystę?

Tai jau beveik kasdienybė: žinia, kad vėl jaunametis, gal reikėtų sakyti — mažametis — vaikas ar vaikų pulkelis įvykdė baisų smurto veiksmą. Po to pasipila rankų gražumas: Kaip šio krašto teisėtvarka turėtų bausti tokius nusikaltėlius: ar taikyti jiems suaugusiųjų bausmes, ar laikyti juos vaikais, parodyti gailingumą? Kada vaikas praranda teisę į vaikystę?

Keturiasdešimt valstijų neseniai pakeitė savo įstatymus ir leidžia jaunesnio amžiaus vaikus bausti pagal suaugusiųjų kodeksą. Vis tik toks vaikas, uždarytas į kalėjimą net ir už didelį nusikaltimą, iš jo išleidžiamas, sulaukęs 21 metų. Ką jis išsineš, išeidamas iš laisvės? Ar kalėjimas tinkama mokykla vaikui patiais opiausias vaikystės metais? Ką jis iš užkietėjusių kriminalistų bus išmokęs apie žmoniškumą, pilietiškumą? Jeigu vaikas bus kalinamas kartu su suaugusiais, ar jis visiškai nepras pasikūnys žmogies kumo trupinius, ar nebus prievartaujamas, skriaudžiamas?

Tai tik šios problemos ledkalnio viršūnė, vėl pavojingai plūduriuojanti teisėtvarkos kelyje, kai Michigan valstijoje sprendžiama, kaip pasielgti su žmogžudžiu, kuriam buvo tik vienuolika, kai mirtinai nušovė žmogų. Kaip ilgai bus išspręstas to berniuko likimas, yra tik laikinas problemos pastūmimas į šalį — ji nepranyks, nes vengiama pažvelgti į pagrindines priežastis, kurios iš vaikų pavagia vaikystę.

Tai nėra vien Amerikos problema — vis dažniau ir iš Europos pasigirsta pranešimai apie šurpius jaunamiečių nusikaltimus. Kas atsitiko su mūsų laikų vaikais, kad jie prarado žmogiškumą, atsakomybės prieš artimą — ir prieš Dievą — jausmą? Kas atsitiko, kad vis jaunesni ir jaunesni vaikų dvasia pasidengia tokiu storu nejaudrumo, abejingumo, pykčio ir keršto sluoksniu, pro kurį ilgai negali prasiskverbti joks žmoniškumo spindulys?

Atsakymų nereikėtų toli ieškoti, jeigu drįstume atverti akis ir apsidairyti. Šiandieninė kasdienybė pulsuoja materializmu ir „savojo aš svarba“, ieškant tik pasitenkinimo, nepaisant atsakomybės, kurią turi jausti kiekvienas asmuo — visų pirma suaugęs (tėvas, motina, mokytojas, vi-

suomenės atstovas, pramogų kūrėjas, o taip pat dvasininkai). Šiuo metu neatrodo, kad suaugusieji savo darbą atlieka arba į savo išpareigojimus žiūri su deramu rimtumu.

Daugelio nuomone, vaikų paklydimams bei nusikaltimams įtakos nedaro pornografija, muzika, kuri propaguoja smurtą, neapykantą, priešišką nusistatymą Dievo, valstybės, žmoniškumo įstatymams, įvairios pramogos, ypač televizija ir filmai, prikimšti pernelyg gausių žiaurumų, o pastarojo metu — ir kompiuteriai, arba, geriau sakant, internetas, kurio pagalba galima prisirinkti ne tik svarbios ir reikalingos informacijos, bet taip pat įklimpti į tokias dorovinio dumblo klampynes, iš kurių jau sunku beišbristi. Jeigu kas išdrįsta viešai tokia nuomonei prieštarauti, apsaukiama neįmanoma, atsiliekiama ir dar kitaip.

Del šventos ramybės, sakysime, kad tikrai šiandieninė „smagumų kultūra“ nepalieka savo purvinių pėdsakų vaiko sieloje. Taip pat sakysime, kad „saunamieji ginklai nieko nezudo, žmonės zudo“ — kaip dabar papugiškai kartoja ginklų gamintojai. Tai kodėl vaikas, pasigriebs neatsargiai padėtą ginklą, sumaišo kompiuterinį ar matytą televizijoje žaidimą su tikrove ir išaškos nekaltų draugų būrį? Kodėl mažos mergaitės, kaip sakysime, „dar iš rėcio neišlipusios“, vaikščioja išsidžiusios ir apsiengusios taip, kad ir prostitutės raudonuotų? Kur tu vaikų tėvai, auklėtojai, mokytojai?

Dabar reklamomis kalama, kad tik visiškas neišprusimas neturi kompiuterio, nesinaudoja internetu paslaugomis. Kompiuterių manija yra užsikrėtusi ir Lietuva — kiekvienas mokykla, nepaisant, kad vaikai nemoka skaityti ir rašyti, turi būti aprūpinta kompiuteriais, kiekvienas biurokratas, nepaisant, kad neatlieka savo pareigų, ant rąsomojo stalo turi turėti visas naujausias elektronines technologijos priemones. Tai labai puiku, besibaigiant antrajam tūkstantmečiui. Tik ar, užuo to, mokslo šviesos, tie kompiuteriniai ekranai nepaskandins ir mūsų tautos vaikus tamsybe? Lietuva taip stengiasi pasivyti vakariečius, kad, deja, netrukus pasivys, o gal ir pralenks, juos ir vaikų nusikaltimais. Ši kryptis jau dabar darosi vis ryškesnė.

KAIP AŠ BUAU MINISTRU

Tėsinys ZIGMAS ZINKEVIČIUS Nr. 48

„A. Saudargas priminė, kad partijos pasitikėjimą yra išlaikęs ir Z. Zinkevičius“ („Lietuvos aidas“, 1998. 04.15).

Ir iš paties Saudargo pasisakymų tikro vaizdo susidaryti neįmanoma. Vienu metu jis net buvo linkęs pats tapti švietimo ir mokslo ministru.

Visuomenės reakcija į mano atsistatydinimą buvo gan stipri. Pateikiu tik kelias laikraščių citatas iš daugelio panašių:

„Šį kartą ministro atsistatydinimas buvo lyg perkūnas iš giedro dangaus“ (Vilmas Pauliukevičius, „Vortuta“, 1998 m. Nr. 15; tokias ir panašias frazes radau ne viename laikraštyje, atstatydinimas dažnai vadinamas susidorojimu).

„Ministrė Andrikenė, regis, neteko posto dėl to, kad Lietuvoje dar negalioja nekaltumo prezumpcija, o dėl ko atleistas ministras Zinkevičius, sunku net suprasti“ („Lietuvos aidas“, 1998.03.28).

„Kai kurie paskutiniai įvykiai Lietuvoje tiesiog suglumino žmones — kataliko akademiko Zigmo Zinkevičiaus atleidimas iš švietimo ir mokslo ministro pareigų...“ („Žibury“, Anykščiai, 1998 m. Nr. 3).

„J. Galdikas rengė sveikatos apsaugos reformą, V. Ziemelis — vidaus reikalų sistemos pertvarkymą, Z. Zinkevičius atėjo į švietimo ir mokslo ministeriją su

aišką švietimo sistemos pertvarkymo viziją. Ir visiems jiems teko pasitraukti“ (Arūnas Eigirdas, „Dienovidis“, 1998. m. Nr. 22).

„Tai buvo tolygu spūviui į veidą, o visam Lietuvos švietimui — duris į nugarą“, — rašė grupė krikdėmų delegatų, atvykusių iš visos Lietuvos į LKDP tarybos posėdį laisše Prezidentenei (prašė perduoti Prezidentui, nes jo kanceliarija nepasitiki), laiško kopiją radau savoje pašto dėžutėje 05.16.

Laiškų, kuriuose buvo piktinamasi dėl mano atsistatydinimo ir dėkojama man už atliktą darbą, gavau daug. Taip pat gavau visą glėbį nuorašų tų protesto raštų, kurie buvo atskirų žmonių ir organizacijų siunčiami į Prezidentūrą, į kitas aukštas institucijas. Vieną kitą iš tų raštų mačiau paskelbtą spaudoje. Kad mano pažiūros ir jaunimo auklėjimą ir švietimą buvo populiarūs ir jas palaikė didžioji mūsų elitinės visuomenės dalis, rodo projekto „Kas yra kas Lietuvoje“ dalys, t.y. tie, kurie patys jau yra rekomenduoti kaip iškiliausi Lietuvos visuomenės atstovai, išrinkę mane 1997/1998 metų žmogumi švietimo ir mokslo srityje (gavau 178 balus, mano pagrindinis kritikas Darius Kuolys tegavo 39, Meilė Lukšienė — 41 balą).

Skaudžiai reagavo krikščionys demokratai. Du Seimo LKDP frakcijos nariai, Ignacas Uzdavinys ir Petras Gražulis, laikinai sustabdė savo darbą frakcijoje, kol bus išaiškinta, kas iš LKDP vadovų prisidėjo prie mano atsistatydinimo. Kazimieras Kryževičius dėl tos

pačios priežasties atsisakė būti LKDP valdybos nariu. Taigi partijos skilimas tikrai pagilėjo.

LKDP taryba gegužės 16 d. posėdyje nepritarė „jaunesniųjų“ siūlymui pašalinti iš partijos Uzdavinį, o Gražulius pareikšti papirkimą. Maža to, tame patame posėdyje buvo pareikalauta įvertinti Palubinsko elgesį (jis, be to, kitų rankomis skleidė dezinformaciją JAV lietuvių spaudoje) ir nubausti jį pašalinant iš LKDP valdybos. Kadangi 27 Tarybos nariai raštiškai reikalavo šalinti ne tik Palubinską, bet dar aštuonis Valdybos narius („jaunesniuosius“), tai posėdžio pirmininkavęs Vytautas Bogušis, pajutęs grėsmę savo postui, staiga Tarybos darbą „užbaigė“ užtraukdamas Lietuvos himną!

LKDP „veiklos“ rezultatas: iš krikščionių demokratų įtakos išslydo visi trys pagrindiniai Lietuvos jaunimo auklėjimo ir švietimo svertai, būtent, švietimo ir mokslo ministerija (į labai svarbų bendrojo lavinimo viceministro postą „jaunesnieji“ vis tiek atkakliai bruka tik su ateizmu susijusius kosmopolitus!), Seimo kultūros, švietimo ir mokslo komitetas (jau „jaunesniųjų“ Žibartas Jackūnas, talkinamas LKDP Arianio Raškino) ir Prezidentūra (Prezidento patarėju tapo Darius Kuolys). Prisimintini pranešimai Algirdo Patacko žodžiai: „Prieš krikščionių demokratų, tiksliau, prieš jų turėtą švietimo ministro postą buvo įvykdytas samokslas, kurio gijos veda visų pirma į prezidentūrą, tiksliau — „Santaros-Sviesos“ ideologiją... Lietuvos švietimui vadovaus atviros Lietuvos fondai,

polonofiliški personazai ir kovos su etnocentrizmu ekspertai“ („Apžvalga“, 1998 m. Nr. 20). Visi strateginiai auklėjimo-švietimo postai „moderniųjų“ kosmopolitų buvo užimti ne be LKDP pagalbos. Pabaiga.

Šie trys Lietuvos kaimo vaikai, maloniai praleidę vasaros dienas tėviškes laukuose, galbūt nesirūpina mokyklomis, mokytojų, savo ateitimi, bet kiekvienam lietuviui visa tai rūpi, nes koks bus Lietuvos mokyklos, tokia ir lietuvių tautos ateitis. Nuotr. A. Čepeno

Prie ALTo kongreso registracijos stalo Čiurlionio galerijoje spalio 23 d. — LR konsulato Čikagoje darbuotojas Ramūnas Astrauskas, Felina Brauni-
enė, priekyje — Kazimiera Pozarniukienė. Nuotr. Edvardo Šulaičio

SUTARTINAI DIRBKIME...

Atkelta iš 3 psl. Be abejo, mūsų pagrindinė valstybinė šventė yra Vasario 16 diena. Dabar jos seseria tapo ir Kovo 11 d. Praeityje ši šventė — Vasario 16 — buvo naudojama finansų papildymui Lietuvos laisvinimo darbams paremti. Šiandien Lietuva laisva. Ar nebūtų idealu, jei Vasario 16 d. minėjimus išlaisvintume nuo to nuolatinio pinigų rinkimo? Argi nesugebame atrasti kitų būdų ir priemonių savo organizacijų išdus papildyti? Kadangi tai pagrindinė mūsų valstybinė šventė, ar nevertėtų ją tokia padaryti, ruošiant ją bendro-

mis jėgomis visiems galimai iškilmingiau, su trumpa ir kūrybinga menine programa, su mažiau kalbų ir rezoliucijų? Aišku, tokios šventės su-ruošimas ir čia pareikalautų kai kurių asmeninių interesų bei ambicijų atsisakymo, pareikalautų ir išsamesnio, kūrybingesnio tokio minėjimo paruošimo, o ne pakartojimo to paties, ką darėme per ilgą metų vartinę.

Amerikos lietuviai buvo ir tebėra gyvi savo tautos, nors gal ne visi jos pilietinės visuomenės, nariai. Jau daugiau kaip šimtas metų, kai lietuviai išpaudžia savo pėdsakus į svetingą šio krašto žemę, tačiau širdimi ir meile jis lieka ištikimas savo ir savo tėvų bei protėvių kraštui. Likimas tur-

būt taip lėmė, kad tos visą laiką pasipildė naujais ateiviais. Tą matėme šio šimtmečio pradžioje, darydami esame gyvi liudininkai, trojo pasaulinio karo bangos, ir šiandien, jog į mūsų eiles išiliję išeiviai iš Lietuvos sutartinis darbas yra pagrindinių sąlygų tolimesniam mūsų išsilaikymui ir išlikimui svetimame krašte. Ar tą sąlygą pajėgsime išpildyti, ar sugebėsime, gal geriau pasakius, norėsime sutartinai dirbti, atsakykime kiekvienas sau. Mūsų atsakymo laukia ateitis, jo laukia ir Lietuva.

Paskaita, skaityta ALTo kongre-se š.m. spalio 23 d. Čikagoje.

DRAUGAS, 1999 m. spalio 27 d., trečiadienis

5

A. † A.

MARIJA TRAPIKIENĖ AKELAITYTĖ

Mūsų mylima Mamytė ir Bobutė po sunkios ligos, būdama 87 metų, mirė 1999 m. spalio 25 dieną.

Gimė Lietuvoje, Gudelių kaime. Kalėjo Sibire 26 metus. Paskutinius 32 metus gyveno Čikagoje, Brighton Parko apylinkėje.

Nuliūdę liko: dukterė Irma Deveikiene su vyru Gediminu, anukė Teresa Mroz su vyru Gregory; proanukai Pauliukas ir Tomukas; anukas Henrikas Deveikis; brolis Adolfas Akelaitis su šeima Amerikoje ir kiti giminės Lietuvoje. Taip pat liko daugelio metų mielas draugas Leonas Morkūnas.

Velionė pašarvota spalio 27 d. nuo 3 iki 8 v.v. Petkaus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave. (arti Derby Rd.).

Laidotuvis ketvirtadienį, spalio 28 d. Iš laidojimo namų 9:30 val. ryto Velionė bus atlydėta į Pal. Jurgio Matulaičio misijos bažnyčią, kurioje 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už jos sielą. Po šv. Mišių Velionė bus palaidota šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuliūdę: dukterė, brolis, anūkaitis ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Donald M. Petkus. Tel. 800-994-7600.

A. † A.

BIRUTĖ EIDUKONIS 1950-1999

Mieli Birutės Tėveliai,

Ačiū, kad užauginate nuostabios sielos, labai jautrios širdies DUKRĄ. Ji buvo pirmas žmogus, ištiesęs pagalbos ranką naujai atvykusiems lietuviams. Nevilties valandomis mokėjo užjausti, paguosti. Padėjo mokytis anglų kalbos, tvarkyti buitinius reikalus. Ji buvo atidi kiekvienam sutiktam žmogui. Bėdos ar nelaimės atveju bėgdavome pas ją.

Ačiū, miela BIRUTE, už draugystės dovaną. Apgailestaujame, kad taip staigiai nutrūko Tavo gyvybė. Lieka šviesus prisiminimas ir pavyzdys, kokie turėtume būti mes likusieji. Užjaučiame sunkią netekties valandą ir liūdime kartu su Jumis.

Danutė ir Vitalijus Križenauskai

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A. † A.

PRANAS ŠAPALAS

Mielas Tėveli, Tu išėjai palikęs savo darbus, Tu palikai mus liūdėti ir laukti, kol vėl susitiksim Dievo soduose. Tu palikai Mamytę, kuri kasdien Tavę laukia sugrįžtant. A. a. Prano Šapalo metinės minėsime spalio 30 d., šeštadienį, 8 val. ryto Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos bažnyčioje, Lemont, IL.

Prašome visus giminės, draugus ir pažįstamus kartu su mumis pasimelsti.

Liūdinti žmona, dukterys, žentai ir anūkaitis.

A. † A.

JONUI BALSUKUI

mirus, jo žmonai URŠULEI, jos dukrai NIJOLEI VOKETAITIENEI ir vyruui ARNOLDUI bei visiems giminėms reiškiamas užuojautas.

Aldona Šmulkštienė

Dr. Linas Šmulkštys

Begalinio sielvarto valandoje dukrelei

A. † A.

BIRUTEI EIDUKONYTEI

mirus, brangius draugus KOSTĄ ir ALDONĄ, jų sūnų KESTUTĮ su šeima ir visus giminės giliai užjaučiame ir kartu liūdime.

PLP Karo mokyklos XX laidos karininkai ir jų šeimos

DRAUGO 90 metų sukakties proga ruošiamas ypatingą koncertą ir istorinį sveikinimų leidinį.
Koncertą „Genties Giesmės“ atliks Čikagos **LMA Dainava**, Toronto **Volungė** ir Clevelando **Exultate** šių metų lapkričio 28 dieną Mother McAuley gimnazijos patalpose, 3737 West 99th Street, Chicago, Illinois. Kviečiame skaitytojus ir rėmėjus pasveikinti DRAUGĄ šia ypatinga 90 metų sukakties proga.

Vardas _____	DRAUGAS 90
Pavardė _____	
Adresas _____	
Sveikinimo tekstas _____	
☐ Aukštinis puslapis \$500.00 ☐ Puslapis \$100.00 ☐ Pusė psl. \$50.00 ☐ Ketvirtadalis psl. \$25.00 Sveikinimo auka \$ _____	

Lietuvos Partizanų globos fondui aukoję:

- \$500** Vitalis Lembergas, Monika Lembergas.
- \$300** Pakulis Eugenija (iš viso aukoję \$1,100); Dovydaičiai Janina, Vincas (iš viso aukoję \$345); Jomantas Pranas; Karaška Maksimas; Lauciai Henrikas, Ilona (iš viso aukoję \$300); Motejūnai Jonas, Ona; Vasys F., Dalius.
- \$100** Šmulkščiai Laimutė, Liūdas; Barsai Antanas, Elena; Juozevičius Aldona; Lesvičiūtės Aldona, Birutė (iš viso aukoję \$300); Linkienė Meta; Masiokai Bronius, Filomena (iš viso aukoję \$300); Midland Federal Savings & Loan.
- \$50** Bačianskai Kazys, Luise; Anyšai Jurgis, Dalia; Balsiai Regina, Aloyzas; Damijonaičiai Algis, Stasė; Erčiai Mamertas, Gražina; Grigaliūnas Emilija; Jakai Rimvydas, Dalia; Kaufman Genoveva; Kelečius Elena; Kuraičiai Marilyn, Viktoras; Mateliai Carol, Bruno (jau aukoję \$250); Meiliai Petras, Aldona; Mikailos Regina, Jurgis; Molis Petras (iš viso aukoję \$300); Minkūnienė Eugenija; Murinai Teisutis, Praurimė; Musonai Vytautas, Genovaite; Palubeckai Regina, Jonas; Razmai Kazys, Danutė; Šlapkauskai Algimantas, Rugilė; Šimkai Lili, Pranas; Stabaitienė Sofija; Šiaučūnai Jonas, Stela; Kriaučiūnienė Stasė prisiminimui a. a. Apolonijos Pocienės.
- \$30** Ankus Aldona; Garolis Algis; Jokubauskai Edvardas, Aldona; Juodačiai Pranas, Irenė. Baltrėnas Laima; Garbonkus Danutė; Grudžiai Vanda, Vitoldas; Kaziūnai Margareta, Juozas; Latožai Bruno, Regina; Noreikai Juozas, Diana; Mikulioniai Jonas, Janina; Mikutis Albert; Petravičiai V., Olga; Reškevičiai Albinas ir Gražina; Sušinskienė Irena; Dziugas Stasys, Sofija.
- \$20** Gribinai Z., Virginija.; Guzulaičiai Shirley, R.; Idzeliai Salomėja, A.; Chainai Viktor, D.; Jankauskaitė Liucija; Karas Rita, R.; Klimkaitienė Antanina; Kliriai Jadvyga, P.; Kondratė Elena, B.; Narbutai Genovaite, B.; Narušas Jonas; Paliuliai Vytautas, Bronius; Rajeckas Gediminas; Ramas Monika, Jonas a. a. J. Lukšos atminimui; Sakevičiai Gražina, G.; Slavinskai Irena, Eug.; Sidabrai Erika, Kest.; Švabai Veronika, Jerry; Vebrienė Sofija.
- \$15** Bindokai Danutė, Vytautas; Blinstrubai A., N.; Pleiriai J., V.
- \$10** Balanda V.; Balilionis A., E.; Abromaičiai Marija, J.; Aleksoniai Tadas, C.; Brakas R., M.; Burba B.; Kiukiai V., A.; Kreivenienė Ona; Masiulionis Aldona; Petrušaitis Juozas; Taraškos V., B. Šimkus P.; Paliulienė Viktorija, Jenig H. M.
- \$5**

Lietuvos Partizanų fondo valdyba nuoširdžiai dėkoja aukotojams. Aukos yra nurašomos nuo federalinių mokesčių. Aukos siųsti: L. P. G. Fund, 2711 West 71 St., Chicago, IL 60629.

Buvusiam pirmosios Lietuvių fondo valdybos pirmininkui

A. † A.

TEODORUI BLINSTRUBUI

iškeliavus Amžinybėn, reiškiamas nuoširdžiai užuojautas dukroms SEVERINAI JUŠKIENEI, DAIVAI PANARIENEI, žentams ir visiems artimiesiems.

Lietuvių fondas

Akmens ir žodžio menininkui

A. † A.

VYTAUTUI MAČIUKAI

iškeliavus Amžinybėn, jo brolių BENEDIKTA nuoširdžiai užjaučiame.

Karašų šeima

NEW

BORN

CD

Kaip naujagimis, First Personal Bankas vis auga ir didėja. Kad santaupos taip pat augtų, mes siūlome jums įsigyti „New Born“ sertifikatą.

AUKŠTAS NUOŠIMTIS — 5.75 % APY
TRUMPAS TERMINAS — 9 mėnesiai

Atvykę į mūsų įstaigą, turėsite progą laimėti dviem asmenims atostogas į Havajų salas arba \$5,000!

First Personal Banke susikalbėsite lietuviškai.

First — Personal Bank

Building Personal Banking RelationshipsSM

LOBBY:
15014 S. LaGrange Rd.
Orland Park, IL
(in the Orland Greens Shopping Center)
(708) 226-2727

DRIVE UP:
15255 S. 94th Ave.
Orland Park, IL
(in the InTrust building)

Annual Percentage Yield (APY) is effective as of October 6, 1999 and subject to change without notice. Minimum deposit of \$250 is required to obtain APY. Penalty may be imposed for early withdrawals. Offer cannot be used in conjunction with any other offers.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Apkeliavęs 30 pasaulio šalių, visas buvusios Sovietų Sąjungos respublikas, applanke ir mažiausius Lietuvos miestelius, Vilniaus styginių kvartetas neužilgo aplankys ir Čikagą. Šio žymaus ansamblio koncertas rengiamas lapkričio 5 d. 7:30 val.v. Jaunimo centre ir lapkričio 7 d. 1 val.p.p. Lietuvių dailės muziejuje, Pasaulio lietuvių centre. Su Vilniaus kvartetu koncertuos ir pianistai Sonata bei Rokas Zubovai. Bilietus į koncertą jau galite įsigyti „Seklyčioje“.

Jurgis Vidžiūnas, ilgameitis Lietuvių operos valdybos narys, šiais metais vel tvarko metinio aukų vajeus reikalus. Jis taip pat apsiėmė ir Operos pokylio, įvyksiančio šeštadienį, lapkričio 20 d., ruošimą. Darbų Jurgis nesibaido, jis pažymi: „Malonu dirbti, kai jauti visuomenės paramą“. O paramos Lietuvių opera susilaukia; ateina ir stambesnių aukų. Dr. Jorge ir Sofija Calante, atsilygindami už loterijos bilietelius, „Traviatos“ pastatymui atsiuntė 250 dolerių. Visiems Lietuvių operos rėmėjams J. Vidžiūnas taria širdingą aciu.

Meno mokyklėlės kanklių skyriui reikalinga mokytoja. Skambinkite tel. 630-690-4051.

Už Lietuvių fondo mirusius narius šv. Mišios bus aukojamos š.m. lapkričio 31 d., sekmadienį, 11 val. ryto Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos bažnyčioje, Lemonte. Lietuvių visuomenė prašoma prisiminti amžinybėn iškeliavusius lietuviybės darbų rėmėjus.

Amerikos lietuvių radijo rengiamas Palatinų ir Ivanauskos estradinių dainų koncertas vyks lapkričio 7 d. 3 val. p.p. Jaunimo centre. Bilietai gaunami „Seklyčioje“.

Aktorei Audrei Budrytei už ypatingai gražų vadovavimą poezijos vakarui — „Pavasaris rudenį“ labai dėkoja Lietuvių rašytojų draugijos valdyba.

Jaunimo centro administracija lapkričio 31 d. po šv. Mišių tėvų jezuitų koplyčioje visus kviečia pasisvečiuoti kavineje ir pažiūrėti filmajuostę iš Lietuvos „Partizanų motina“. Filmą bus demonstruojamas 11:30 min. Filmą parūpino Pakalkai.

Už Čikagos skyriaus mirusius ramovėnus šv. Mišios bus aukojamos lapkričio 2 d., antradienį, 5 val.v. tėvų jezuitų koplyčioje. Ramovėnai, birutietės, šauliai ir visuomenė kviečiama dalyvauti.

Atskubėjęs ruduo pakeitė medžių spalvas ir sužibo nuostabių grožiu. Galvojame, kad ir mums, moterims, reikia pakeisti savo aprangą ir ją priderinti prie šio grožio spalvų. Idomių spalvų, labai gražių rudens ir žiemos sezonui tinkamų rūbų pamatysime Pasaulio lietuvių centro tradicinėje Madų parodoje lapkričio 14 d. 12 val. centro didžiojoje salėje. Naujausios mados, skanus maistas, atgaiva, malonus patarnavimas, graži aplinka, malonios draugės ir bėčiulės. Madų parodai vietas užsisakykite, skambindami Žibutei Pranskevičienei tel. 630-257-0153 ir Dainai Siliūnienei tel. 630-852-3204, o mes, rengėjos, labai laukiame jūsų atsilankymo.

Dešimtas Pasaulio lietuvių jaunimo kongresas vyks nuo 2000 m. gruodžio 20 d. iki 2001 m. sausio 14 d. Sydnejuje ir Melbourne. Tikimasi, kad į kongresą atvyks dalyvių iš įvairių pasaulio kraštų. Dalyvaudami kongrese, jie turės progą susipažinti su nuostabiąja Australija bei dalyvauti lietuviškoje kultūrinėje veikloje ir pasikalbėti apie lietuviškąją išeiviją. Susidomėję šia informacija, kreipkitės į X PLJK komitetą, kurio adresas: P.O.Box 55, North Melbourne Victoria 3051, Australija. Elektroninis paštas: aljs@rapidnet.net.au „Interneto“ puslapis: www.rapidnet.net.au/~aljs

Jau ketvirtus metus gyvuojanti Amerikos lietuvių televizija savo laidas transliuoja šeštadienio rytais, o gavusi nemokamo laiko, jas kartoja ketvirtadienio vakarą. Ši šeštadienį Jaunimo centre ALTV rengia metinį pokylį, kurio pradžia — 5 val.v. 6 val.v. — pietūs, 7 val.v. — meninė programa. Joje dalyvaus Ricardo Soko vadovaujamas moterų ansamblis, Dalios Gedvilienės Jaunimo centro vyresniųjų vaikų chorelis, Meno mokyklėlės kanklių ansamblis. Bus rodamos ir prieš 20 metų veikusios lietuviškos televizijos ištraukos. 8 val.v. vyks šokiai, kuriems gros R. Sokas ir jo muzikantai. Vietas užsisakyti galite, skambindami tel. 630-243-8918.

Lemonto Lietuvių Bendruomenės iškilmingi metiniai pietūs įvyks lapkričio 7 d. tuo po šv. Mišių 12 val. Pasaulio lietuvių centre. Pietų metu bus traukiama didžioji loterija. Atvykite!

Prisiminkime, pagerbkime prezidentą Antaną Smetoną. Prezidento Antano Smetonos 125 m. gimimo ir 55 m. mirties sukakčių minėjimas vyks lapkričio 21 d. 12:30 v. p.p. Lietuvių fondo salėje, Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Minėjimo programa prasidės 11 val. r. šv. Mišiomis Pal. Jurgio Matulaičio misijoje. Po šv. Mišių vyks akademija salėje — apie prezidentą kalbės „Draugo“ vyr. red. Danutė Bindokienė ir inž. Jonas Jurkūnas. Po to rengiama meninė programa ir pietūs. Vietas užsisakykite, skambindami Irenai Kazlauskienėi tel. 630-257-8346 arba Danai Bazienei tel. 708-636-6021. Minėjimą rengia iš visuomenės atstovų sudarytas komitetas, jo pirmininkė — Irena Kriaučiūnienė.

Tradicinėje kaukių šventėje savo kostiumus galės demonstruoti visi, tačiau ypač smagu karnavale turėtų būti priešmokyklinio amžiaus vaikams. Kaukių šventę, kuri vyks šį sekmadienį, spalio 31 d., nuo 10 val.r. iki 11:45 val.r. PLC žemutinėje salėje, rengia „Žiburelis“, Montessori mokyklėlė.

Linksmi nusiteikę ciceriečiai prie savo stalo „Draugo“ suaktyvinėje šventėje, vykusioje rugsejo 26 d. Martiniškių pokylių salėje. Iš kairės: Meta Gabalienė, Kostas Dockus, Janina Dockienė ir Agnė Mezenecienė. Nuotr. Edvardo Šulaičio

S K E L B I M A I

• **Kalėdiniai siuntiniai, pinigai, maisto siuntiniai** į Lietuvą per TRANSPAK'ą. Šiuo metu oru ir laivu siunčiam kas savaitę. Turime daugiau pagalbininkų-aptarnavimas greitas. Atvažiuosim į namus ir padėsime supakuoti. (Istaiga „Draugo“ pastate). Tel. 773-838-1050.

• **A. a. Broniaus Krišto-paičio atminimą** pagerbdama, Aldona Sandargas, Ormond Beach, FL, Lietuvos vaikams aukoja \$30. Reiškiam užuojautą velionio artimiesiems, o aukotojai dėkojame! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, 2711 West 71 St., Chicago, IL 60629.

**Reklamavimui
DRAUGĖ!**

• **Nuolatinis Lithuanian Mercy Lift** rėmėjas Peter M. Merwin iš Orland Hills, IL, atsiuntė \$100 auką jo mirusio dėdės, Oscar Bolstad, atminimui. Nuoširdžiai dėkojame už auką.

• **Lietuvių fondui vajeus proga aukoję: \$250** Bronė Budreika Tender, po \$200 Arvydas ir Rita Karai, Audrius ir Rita Rušenai, Vytas ir Aldona Vaitkai, po \$100 Juozas ir Aldona Baranuskai, Jonas ir Regina Činkai, Povilas ir Rūta Kiliai, dr. Jonas Valaitis. Nuoširdžiai dėkojame ir prašome aukas siųsti ir įsigyti bilietus lapkričio 6 d. pokyliui LF būstinėje, 14911 127th St., Lemont, IL 60439, tel. 630-257-1616.

**ADVOKATAS
GINTARAS P. ČEPĖNAS**
6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis
Civilinės ir kriminalinės bylos
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60639
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 9 v.r. iki 7 v.v.
Šaltad. 9 v.r. iki 1 v.p.p.

**ADVOKATAS
Vytautas Lietuvninkas**
4306 W. 63 Street
Chicago, IL 60639
(Skambinti galvės nuo „Draugo“)
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL
Valandos pagal susitarimą

ZVAIGŽDUTĖ

Isteigta Lietuvių Mokytojų Sąjungos Čikagos skyriaus

Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Nuotr. Eltos

PAŽYMĖTINI ĮVYKIAI

Spalio mėnuo katalikų bažnyčios yra skirtas Dievo Motinos Marijos garbei, rožinio mėnuo. Kas myli Kristų, tas turėtų gerbti ir Jo Motiną.

Spalio antroji skirta Angelams sargams. Pagal bažnyčios mokymą, kiekvienam žmogui yra skirtas Angelas sargas, kuris globoja žmogų žemiškoje kelionėje ir nuveda jį į Amžinybę. Tą šventę policija pasirinko ir savo švente.

Spalio mėn. 4 d. Lietuvoje švenčiama Tarptautinė mokytojo diena. Tai komunistų laikų palikimas. Mums reiktų švęsti lietuvių mokytojo dieną, nes lietuvių mokytojas moko mūsų senąją ir gražiąją lietuvių kalbą, aiškina garsią Lietuvos praeitį, supažindina jaunimą su lietuvių kultūra.

Spalio mėn. 25 dieną Lietuvoje minima kaip Konstitucijos diena. Lietuva atkūrusi nepriklausomybę, sudarė Konstituciją, pagal kurią leidžiami visi įstatymai ir palaikoma valstybėje tvarka. Visos valstybės turi savo konstitucijas.

Spalio mėn. 31 d. JAV jaunimas nuotaikingai mini Halloween. Tai linksma išdaigų diena.

Kitą dieną ir kitą mėnesį švenčiamos dvi religinės šventės: Visų Šventųjų ir Vėlinės. Reiktų ypatingą dėmesį kreipti į Vėlines, nes visų mūsų likimas susijęs su ta švente. Kol gyvi turime prisiminti ir pasimelsti už savo artimuosius, iškeliavusius į Amžinybę. Neturime pamiršti ir tų, kurie retai prisimenami ar visai užmiršti. Palaikykime lietuvių Vėlinių papročius.

Redaktorius MINTYS PAGALVOJIMUI

Be sielos kultūros visos kultūros yra surogatai (pakaitalai, turintys tik kai kurias pakeičiamo daikto savybes).

Kiekvienas žmogus yra įjungtas į tautos egzistenciją. Tauta, kaip moralinis asmuo, turi savo charakterį ir tautinę kultūrą. Religiniu, moraliniu ir kultūrinu atžvilgiu lietuviai davė J. A. Valstijoms labai daug. Šventosios Lietuvos artoji su grėbėja bei audeja, vargo audrų atbloškė į Ameriką, didžiojoje įrodė savo ištikimybę Bažnyčiai ir tautai. Jie šviete gražiu pavyzdžiu. Tapdami Amerikos piliečiais, nenustojom būti ištikimi Lietuvos sūnūs bei dukros. Kaip mūsų senoliai ir broliai Lietuvoje bandymo laiku drąsiai įrodė, jog labiau reikia klausyti Dievo, negu savo užgaidų ir

žmonių, taip ir Amerikoje lietuviai nepasidavė klastingiems viliojimams. Kova už religiją ir čia jiems buvo sunki. Juos stiprino Kristaus pamokslas nuo kalno. Jie kūrė parapijas, mokyklas, mokslo bei apšvietos įstaigas, organizavo draugijas ir Lietuvos atstatymui suaukojo milijonus dolerių. Būtų dar daugiau nuveikę, jei ne kovos su atkritusiais nuo Lietuvos kamieno ir krikščionybės žmonėmis, kurie nuolat varė destruktivinį (kenkiamąjį) darbą.

Pranciškus M. Juras
Prelatas, spaudos darbuotojas ir mecenatas.

Tikėjimas neprivalo būti tik primestas, bet jis turi organiškai išaugti, išsiskleisti ir užpildyti žmogaus sąmonę ir pasąmonę.

Dr. Domas Jasaitis

KO, MAMUT, GEIDAUJI?
(Lietuvių tautosaka)

Vėlinių proga perteikiu pasakojimą iš lietuviškos tautosakos.

Nevarėnuose (Vidžių parapijoje) prieš kokius 30 m. buvo toks atsitikimas. Viena mama mirdama paskyrė dukteriai, kuri buvo nutekėjusi Jankaučiškėn (rodos, Dukšto par.), vardu Daraciūtė, pagalbę. Kai mama numirė, tai vyresnis sūnus tą pagalbę ir norėjo atiduoti dukteriai, savo seseriai. Ale Aksavieras, jauniausias sūnus, nesutiko. Nenorėdamas, kad brolis atiduotų, pamėmė ir tvarte paslėpė. Mamai numirus ir ją palaidojus, vieną vakarą žiūri vaikai, kad mama įėjo pirkion, nekalbėdama atsisėdo ant suolelio ties stalu. Ir taip vyko kas vakaras. Vaikai tai matydami, pranešė seseriai Daraciūtei. Ši atvyko pas savo brolius ir laukia vakaro, norėdama įsitikinti, ar tai tikra tiesa, ką kalba broliai. Pradėjo temti. Žiūri, kas tai ateina. Priena prie stalo ir atsisėda. Daraciūtė pažino savo mamą. Tada ji pati įsitikinusi, "patarė" broliams, kad jie greit eitų ir klaustų kunigo patarimo. Kunigas jiems patarė, kad jie paklaustų, ko ji pageidauja. O kai pasakys ko pageidauja, jai pasakykite: „rozas gimt, rozas mirt ir ant amžių amen“. Atėjo vakaras. Visa šeima laukia, kada ateis numirėlė. Neilgai jiems teko laukti: žiūri, atėjo mama ir atsisėdo ant suolelio ties stalu. Tada duktė įsidrąsinusi ir klausia: „Ko, mamut, pageidauji?“ Mama jai atsakė: „Prieš mirdama paskyriau tau pagalbę. O jos tau dar iki šiol neatidavė ir

negalvoja atiduoti, — ją jaunesnis mano sūnus, Aksavieras, tvarte paslėpė. Taigi, tas sielvartas, kad neišsipildė paskutinė mano valia, dabar mane ir vedžioja“. — „Rozas gimt, rozas mirt ir ant amžių amen“, — atsakė duktė. Sulig tais žodžiais mama dingo. Aksavieras prisipažino taip padaręs, kaip numirėlė sakė. Pasakui huėjus atnešė pagalbę ir liepė seseriai pasiimti. Ši atsakė, tardama: „Šią pagalbę parduokite, o už tuos pinigus užsakykite Mišias už mamos sielą, tai bus teisingiau“. Taip broliai ir padarė. (Pasakojė O. Mardosienė, 85 m. amžiaus, Paluodės kaimo, Salako valsć. Užrašė V. Dicionas, 1936. II.6).

Iš Dr. J. Balio archyvo

ESAME DĖKINGOS

Aš esu dėkinga už savo šeimą ir sveikatą. Man šeima yra labai svarbi, nes tai yra meilės reikalas. Man svarbi sveikata. Jei aš nuolat sirgčiau, neturėčiau progos išeiti į lauką pažaisiti.

Svarbus ir maistas. Be maisto visi mirtumėm. Vanduo yra svarbiausias maisto šaltinis, kuris išlaiko gyvybę.

Esu dėkinga už patią gyvybę, nes pasaulis būtų tuščias be žmonių, gyvulių ir augalų.

Aš labiausiai esu dėkinga Dievui. Dievas mus sukūrė, visus daiktus ir viską, kas mums reikalinga.

Aš esu dėkinga už daugelį kitų dalykų, čia paminėjau tik svarbiausius.

Laura Šeštokaite

Aš savo gyvenime esu dėkinga už daug dalykų. Labiausiai dėkinga už savo šeimą. Be šeimos niekas negalėtų manęs pamylėti ir aprūpinti mane drabužiais. Taip pat dėkinga už maistą, nes be jo mirčiau badu.

Lina Maciūnaite

Abi Philadelphiajos Vinco Krėvės lit. m-las mokinės. („Bitutė“)

BITĖS

(Lietuvių tautosaka)

Jei kuriais metais laukinių bičių yra daug, bus lietingi metai. (Pušalotas)

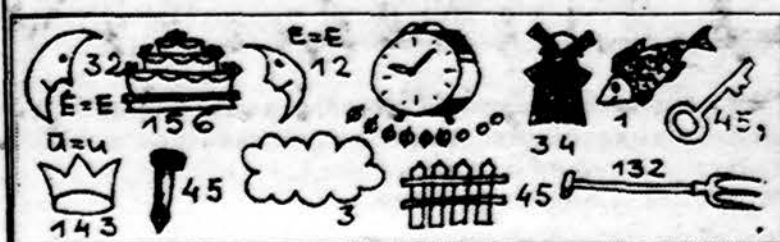
GALVOSŪKIS NR. 11

A. Koks yra pistoleto kulkos greitis? B. Kiek langų turėjo Nojaus arka? C. Nuo kada Lietuvos bažnyčių ir pilių langams pradėta vartoti stiklą? D. Lietuvos-Lenkijos paskutinis valdovas vainikavosi 1764 m. lapkričio mėn. 25 dieną. Po 31 metų, t.y. 1795 m. kapituodamas Rusijai, jis savo vainiką nusiėmė vėlgį lapkričio mėn. 25 d. Kodėl jis šiai datai skyrė dėmesio? E. Užrašykite vardą, kuris turi raidžių: dvi „a“, dvi „n“ ir dvi „o“. Už visus teisingus atsakymus skiriama 10 taškų, o už dalinius — tik 5 taškai. Atsiuntė kun. dr. E. Gerulis.

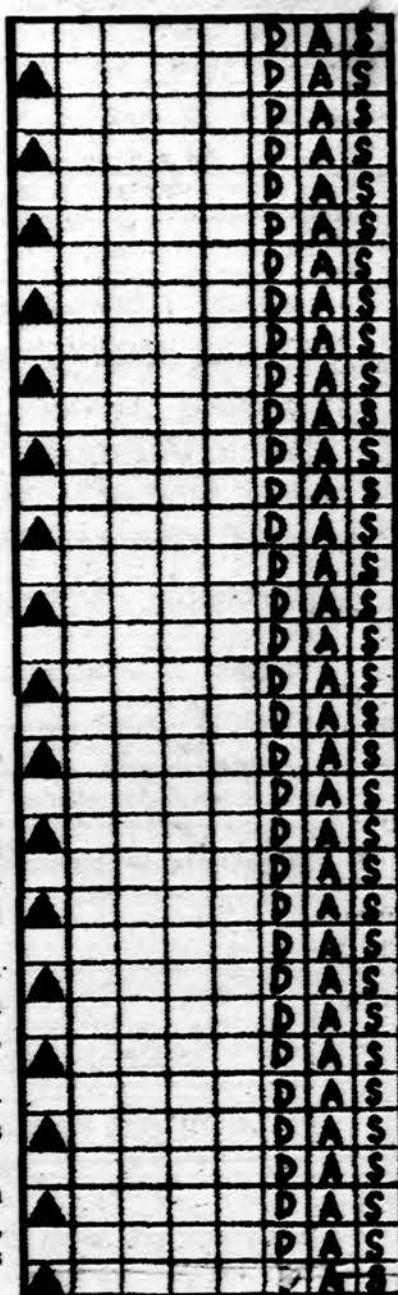
GALVOSŪKIS NR. 13

(Rebusas)

Perskaitykite rebuse lietuvišką patarlę. Sudarė Rima Šimėnaitė iš Strakšiškes kaimo, Ignalinos rajono. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 12

(Lentelė). Skersai tuščiuose langeliuose įrašykite raides, iš kurių turės susidaryti reikšminiai žodžiai. Atsiuntė kun. dr. E. Gerulis. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 14

Nurašykite šiuos sakinius ir daugtaškių vietoje įrašykite praleistas raides: Ji a.....sirado anksti pavasarį — mažutė, smulki mergytė su mėlynu smuikeliu po pažastim. Pradėjo grie.....ti, ir pauk.....čiai nuščiuvę (nutilę) klausėsi stebuklingų garsų, o bitės ir drugeliai plevėno ore, švelniai svir.....dami ir dū.....zdami. A.S. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 15

Daugtaškių vietoje įrašykite žodžius, pagal duotas reikšmes. Pirmąsias raides skaitydami žemyn gausite vieno Lietuvos miesto pavadinimą: 1. žymus Lietuvos kurortas. 2. Vilniaus kapinės, kuriose yra palaidoti žuvę sausio 13 dieną. 3. Upės vardas minimas dainoje „Lietuva brangi“. 4. Didesnis uždaras vandens plotas. 5. Lietuvos valdovas, kurio valdymo metu Lietuva buvo didžiausia valstybė Europoje. 6. Žmonės valgo, gyvuliai... 7. Kurie naminiai paukščiai kartą išgelbėjo Romą. 8. Lietuviška patarlė sako, kad visada išlenda iš maišo. 9. Dienos meto pavadinimas, kada saulė leidžiasi. (5 taškai)